

1. Als God een kerk bouwt...

'Als God een kerk bouwt, dan bouwt de duivel er een kapelletje naast.' Kent u dat spreekwoord? Ik hoorde dat vroeger weleens in de kerk.

Een poosje geleden kwam ik in een dorp, ergens in Limburg, en daar stond inderdaad een kerk, met daarnaast, op de begraafplaats, een kapel. 'Zie je, daar heb je 't!' moest ik toen denken.

Het is wel een heel diepe waarheid. Als er niets gebeurt, en mensen zijn niet met hun geloof bezig, en

het is een duffe boel in een kerk, dan vindt de duivel dat wel prima. Maar als de Heilige Geest mensen aanspoort om actief te zijn in de dienst van God, dan wordt de duivel ook actief. En als er zegen is, en het gaat goed, dan kun je erop wachten dat er problemen komen. Tegenstand, tijden van beproeving. Want die duivel, die kunnen wij misschien weleens vergeten, maar hij vergeet ons niet! Hij wil altijd kapot maken wat God opbouwt. Altijd verstoren wat er aan goeds ontstaat als de HERE aan het werk is. Waarom? Daar is geen reden voor. Gewoon, omdat de duivel de duivel is en God haat.

Nehemia 2: 10: 'Toen de Horoniet Sanballat en de Ammonitische slaaf Tobia het hoorden, werden zij er zeer hevig over ontstemd, dat er iemand gekomen was om het goede voor de Israëlieten te zoeken.' Dat is nu die pure, onverdunde haat. Waar het vandaan komt? Jaloersheid? Of angst voor machtsverlies? Het staat het niet bij. Sanballat was de gouverneur van de provincie Samaria, in dienst van koning Artachsasta, dezelfde koning die Nehemia naar Juda had laten gaan, met allerlei vergunningen op zak. Het kan heel goed zijn dat Sanballat bang was dat zijn gebied kleiner zou worden, als Jeruzalem herbouwd werd en misschien weer hoofdstad werd van een aparte provincie. Dan is er die Ammonitische slaaf Tobia. Wie is dat? En waarom is een slaaf zo belangrijk? Er zijn twee mogelijkheden. Of Tobia was een slaaf van Sanballat, of beter gezegd: een dienaar, een hooggeplaatste dienaar. Dan worden ze in één adem genoemd omdat ze steeds samen optrokken. Of, andere mogelijkheid, dat woordje slaaf of dienaar kan ook de aanduiding zijn geweest van een hoge functie. Dat kennen wij ook in onze taal. Het woord 'minister' is Latijn en betekent letterlijk: 'dienaar'. Dus die Tobia was ongetwijfeld een belangrijk mens, of als slaaf, als dienaar van Sanballat, of als, zeg maar, 'dienaar van de kroon'. In vers 19 lezen we dan nog over een derde vijand, de Arabier Gesem. Dat was een bedoeïenensje uit Kedar, oostelijk van Jeruzalem, in de woestijn van Juda. Archeologen hebben trouwens inscripties gevonden met de naam van Gesem erin.

2. De duivel is een intrigant

Je zijn er als de kippen bij, 'zéér hevig ontstemd.' 'Wat moet dat daar, in Jeruzalem?' En dan komen ze met hun verdachtmakingen. Vers 19: 'Toen de Horoniet Sanballat en de Ammonitische slaaf Tobia en de Arabier Gesem het hoorden, bespotten en verachtten zij ons en zeiden: Wat doet gij daar? Komt gij tegen de koning in opstand?' Kijk, dat zijn de gemene vragen. Op een heel valse manier wordt

er twijfel gezaaid aan de integriteit van Nehemia. Zo is de duivel áltijd bezig. In het Paradijs is dat al zo, bij Adam en Eva. Van één boom mogen ze niet eten, heeft God gezegd:

de boom van kennis van goed en kwaad. En wat zegt de duivel: 'God heeft zeker gezegd dat jullie van geen enkele boom mogen eten, hè?' 'Nee hoor,' zegt Eva tegen de slang, 'we mogen van alle bomen eten, behalve van deze ene.' 'Ja, natuurlijk!' zegt de slang, 'want God weet dat als jullie eten van deze boom, dat jullie dan net zo knap zijn als Hij. En dat wil Hij niet.' Verdachtmakingen. Gekonkel. De duivel is een intrigant, die overal mensen tegen elkaar probeert op te

zetten.

Nehemia krijgt het verwijt dat hij in opstand komt tegen de koning. Weet u wie precies hetzelfde verwijt krijgt? De Here Jezus Zélf! Als Jezus voor de Romeinse stadhouder wordt gesleept, Pontius Pilatus, wat zeggen de Joodse leiders dan? 'Hij heeft Zichzelf tot koning uitgeroepen, Hij verzet Zich tegen de keizer!' Exact hetzelfde! Terwijl de Here Jezus daar nóóit aanleiding toe heeft gegeven.

In het leven van Nehemia zien we al gebeuren wat later bij de Here Jezus nog veel sterker gebeurt: Nehemia komt uit vrije wil, om de mensen in Juda te helpen, maar hij stuit op ontzettend veel weerstand. Jezus komt uit de hemel om ons als mensen te redden. En wat gebeurt er? Hij wordt aan een kruis geslagen!

De apostel Petrus schrijft in zijn eerste brief, 1 Petrus 5: 'Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden.' De duivel is altijd bezig om te stoken, om je bang te maken, om je te ontmoedigen en om mensen tegen elkaar op te zetten, in verschillende kampen.

3. Hoe reageer je op tegenstand?

Wat is nou een goede reactie? En wat heeft dat eigenlijk te maken met het Avondmaal, dat we vieren vandaag? Drie dingen.

3.1 Bereid je voor op de confrontatie!

Ten eerste: bereid je grondig voor op de confrontatie. Nehemia is er zich zéér van bewust, dat Hij tegenstand zal gaan krijgen. Daarom trekt hij er in de nacht op uit. Eérs wil hij de situatie goed overzien, en dán wil hij pas aan de Joden vertellen wat zijn plannen zijn. Als hij zijn plannen vertelt, zonder dat hij kennis van zaken heeft, dan komen Sanballat, en Tobia, en Gesem, en die zullen zeggen: 'Nehemia? Die weet nergens van!'

Nehemia trekt erop uit, in de nacht, met een paar vertrouwde mannen. Hij gaat de poort uit naar het westen, en dan trekt hij om de muren van de stad heen (wat nu de 'Stad van David' heet), om de zuidpunt en dan zo weer naar het noorden. Zijn rijdier kan dan niet meer verder, door al het puin wat er ligt, en Nehemia klimt zelf omhoog, om van buitenaf de resten van de stadsmuur goed te bekijken. Dan gaat hij weer terug.

Gróndig bereid Nehemia zich voor op wat er komt. Want hij weet: 'De tegenstanders zitten niet stil. Ik moet precies weten wat ik doe.'

En de Here Jezus? Bereidde Jezus Zich ook voor op dé grote confrontatie? We hebben het gelezen: ook Jezus ging

Jeruzalem uit, in het donker, om Zich voor te bereiden op Zijn lijden en sterven. In de Hof van Gethsemane bereidde Hij Zich voor door Zijn Vader te zoeken in het gebed. Hij worstelde met Zijn roeping, Hij stond doodsangsten uit, maar dáár, in Gethsemane, kreeg Hij ook de kracht om er kláár voor te zijn. Hij vluchtte niet, Hij begon niet te schelden of te argumenteren, nee, zélfs toen Hij werd gearresteerd genas Hij nog de slaaf van de hogepriester. Hij kwam om het goede te zoeken voor mensen, maar Hij stuitte op bittere tegenstand.

Vorbereiding. Dat is essentieel! Bent u voorbereid op tegenstand? Als we als gemeente een nieuw seizoen in gaan, en bezig zullen zijn in de dienst van God? Bent u erop voorbereid dat de duivel zijn kapelletje probeert te bouwen, hier naast de Ontmoetingskerk? Of het liefste nog erin?

Vorbereiding, dat wil zeggen: zorgvuldig te werk gaan, goed je hoofd erbij houden, net als Nehemia. Integer zijn. En, in navolging van de Meester: God zoeken. Heel dicht bij God leven. Het Heilig Avondmaal is een plaats waar we heel dicht bij God zijn. Daarom mogen we God danken dat Hij ons deze dag geeft. Deze dag waarop we het Heilig Avondmaal gevierd hebben. We mochten brood en wijn in ons opnemen, tekenen van Jezus' lichaam en bloed. We mochten Hem als het ware in ons leven opnemen. En we hebben het nódig, gemeente! We hebben het *brood-nodig*! Om de confrontatie aan te kunnen. Daarom is er álle reden om dankbaar te zijn. God heeft ons hemels brood gegeven, daarmee kunnen we rustig verder, wat er ook op ons afkomt: tegenstand van de boze, problemen, zorgen, moeiten, van alles en nog wat waardoor we ontmoedigd zouden kunnen raken. Als God ons zelfs Zijn Zóón heeft gegeven, zou Hij ons dan mét Jezus niet álles geven wat wij nog hebben?!

Dat is het eerste: bereid je voor op de confrontatie. En het Avondmaal, vandaag, is zo'n stuk voorbereiding.

3.2 Houd elkaar vast!

Ten tweede: hoe reageer je op tegenstand? Door elkaar vast te houden! Wat doet Nehemia? Hij gaat naar de Joodse leiders, en hij zegt (vers 17): Komt, laat ons de muur van Jeruzalem herbouwen, zodat wij niet langer een voorwerp van smaad zijn.' Hij vertelt hun over alles wat God al heeft gedaan, en wat is dan hun antwoord? 'Wij zullen ons tot de herbouw gereedmaken.' 'En,' schrijft Nehemia dan, 'met krachtige hand vatten zij het goede werk aan.'

Elkaar vasthouden, dat is het tweede. Ook dat doen we als we het Heilig Avondmaal vieren. We zitten samen rond die tafel, en dat is niet toevallig! We zijn bondgenoten, hoorden we vorige week. En ook daarom is er alle reden tot dankbaarheid. God trekt ons bij het Avondmaal naar elkaar toe. Dat is heerlijk. Wat kun je genieten van elkaar!

Prachtig, als mensen dat zeggen: 'Ik voel me zó gesteund door mensen in de kerk, nu ik ziek ben of nu ik door een moeilijke tijd ga.' En we worden ook bij elkaar geroepen, aan die tafel, als we het moeilijk hebben met elkaar. God zegt: 'Houd elkaar vast!'

En Jezus, die zei dat ook, daar in de Hof van Gethsemane. 'Bidt, dat gij niet in verzoeking komt!' De tegenstander was in aantocht, en Jezus zei: 'Bid! Bid mee, dat je trouw mag blijven aan Mij! Dat je niet in de verzoeking komt om Mij in de steek te laten.' Maar wat gebeurt er? De discipelen, ze vallen in slaap. Allemaal. Ze laten Jezus vallen. Ze houden Hem niet vast. Hij staat er alleen voor, totaal alleen.

Houd elkaar vast, dat is het tweede. Maar daar in Gethsemane, daar wordt Jezus niet vastgehouden. En het lijkt wel, of de duivel daar gaat winnen. Daar komen ze aan, de vijanden van Jezus, met zwaarden en stokken. Jezus wordt gevangen genomen. En Hij zegt: 'Dit is jullie uur en de macht van de duisternis'.

Maar u en jij en ik, we weten hoe het verder gegaan is. Dwars door de dood baande Jezus de weg naar het eeuwige leven. Hij stond op uit het graf, als de grote overwinnaar! Na de nacht van Gethsemane volgde de morgen van Pasen! Het licht overwint!

3.3 Leef vanuit de overwinning!

En dat is het derde. Hoe reageer je op tegenstand? 1. Bereid je voor op de confrontatie. Daar is óók het Avondmaal voor. 2. Houd elkaar vast, zoals je daar samen zit. En 3. Leef vanuit de overwinning! Wat zegt Nehemia tegen zijn Sanballat, en Tobia en Gesem? Vers 20: 'De God des hemels, Hij zal het ons doen gelukken, en wij, zijn knechten, zullen ons gereedmaken en bouwen; gij echter hebt deel noch recht noch gedachtenis in Jeruzalem.' Dat is glasheldere taal gemeente! En zo hóórt het in de dienst van God. We horen glashelder te zijn, en het de boze in het gezicht te slingeren: 'Duivel, je hebt hier niets te zoeken! Weg jij!' Ds. Koelewijn preekte hier een keer, jaren geleden. En wat vertelde hij? Hij zei: 'Op zondagmorgen, dan was er thuis bij ons nog weleens ruzie. En dan deed mijn vader het raam open, en hij zei: Weg jij, duivel, je hebt hier niets te zoeken!' En dat vond ik prachtig, dat ds. Koelewijn dat vertelde, want bij ons thuis was het precies hetzelfde. Dan was er ruzie, 's morgens bij het ontbijt, en dan zeiden mijn ouders: 'Zie je wel? Het is altijd hetzelfde: het is vandaag Avondmaal! Dan is de duivel extra actief!' En dan gingen we bidden, en dan kwam de rust weer terug.

Leven vanuit de overwinning. Christus heeft het voor het zeggen! Hij heeft alle macht! Het is alsof je kijkt naar een oorlogsfilm, een film over de Tweede Wereldoorlog. Je weet altijd het grote kader, hoe het afloopt. Het licht overwint, Hitler met zijn goddeloze rijk moest het veld ruimen. Alleen: je weet niet hoe het met de hoofdpersonen in die film gaat. Of die het overleven. Onderschat de duivel niet, gemeente! Hij kan mensenlevens verwoesten! Als je niet dicht bij de Here Jezus leeft, dan loop je groot gevaar. Maar over deze donkere wereld schittert het morgenlicht. Het licht van de overwinning. Jezus zal terugkomen. Hij zal alle dingen nieuw maken. En het Avondmaal wijst vooruit naar de dag dat we oog in oog met Jezus de maaltijd zullen delen. Leef vanuit de overwinning! Er was een prachtige grote eik, ergens in een park. Maar om die eik zat een slingerplant. Eerst was het een kleintje, maar die slingerplant was steeds groter geworden, steeds groter. En de eik zelf? Die werd verstikt! Te weinig licht, te weinig lucht. Hij dreigde langzaam dood te gaan. Maar de hovenier, die zag het. En wat deed hij? Onderaan, bij de voet van de stam, zaagde hij de slingerplant door. Eerst gebeurde er niets. Het leek alsof de eik echt dood zou gaan. Maar iedereen die zag dat de slingerplant was doorgezaafd, die wist het: de slingerplant heeft geen toekomst. Hij zal verdorren, en langzaam van die eik afbladderen. De eik zal weer licht krijgen. Het licht overwint!

De duivel gaat rond als een briesende leeuw. Maar Jezus is Overwinnaar. Houd u het vast? Bereid u voor op de confrontatie! Houd elkaar vast! Leef vanuit de overwinning! De toekomst is aan God. Het licht overwint! Amen.